

VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TARNYBAI PATEIKTAS KLAUSIMAS:

Kokiais principais turi vadovautis perkančiosios organizacijos, perskaičiuodamos vykdant viešojo pirkimo procedūras sudarytos pirkimo sutarties kainą bei tokiose sutartyse litais nurodytus įkainius į eurus?

VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ TARNYBOS ATSAKYMAS

Šiuo klausimu Viešųjų pirkimų tarnyba konsultavosi su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, kurios nuomone, perskaičiuojant sutarčių kainas bei įkainius svarbu atsižvelgti į šiuos aspektus:

Europos Sąjungos Teisingumo teismo (toliau – Teismas) praktiką viešųjų pirkimų srityje byloje *Pressetext Nachrichtenagentur GmbH prieš Austrijos Respubliką (bylos Nr. C-454/06)*, kurioje Teismas pažymėjo, kad „jei dėl euro įvedimo galiojanti sutartis pakeičiama taip, kad pirmiau nacionaline valiuta nurodytos kainos perskaičiuojamos eurais, tai nėra esminis sutarties pakeitimas, o tik jos pritaikymas prie pakitusių išorės sąlygų, jei sumos eurais suapvalinamos pagal galiojančias nuostatas. Be to, galiojančios sutarties kainų konvertavimas į eurą ir jos kainų dydis gali būti koreguojamas nelaikant, kad sudaryta nauja sutartis, *su sąlyga, kad tokie pataisymai yra minimalūs ir objektyviai paaiškinami*, o būtent taip ir yra, jeigu jais siekiama palengvinti sutarties vykdymą [...]“.

Vadovaudamiesi Teismo išaiškinimu, numatančiu, kad, perskaičiuojant sutarties vertes tuo metu galiojančia nacionaline valiuta į eurus, korekcijos turi būti minimalios ir objektyviai paaiškinamos bei nenukrypstant nuo teisinių dokumentų tęstinumo principo, manome, kad siekiant išlaikyti ekonominę sutarties pusiausvyrą tarp abiejų šalių, kuri buvo nustatyta apibrėžiant įsipareigojimus, tarp jų ir kainą (įkainius), sudarant sutartį prieš euro įvedimą, vykdant minėtą sutartį po euro įvedimo datos, perskaičiuojant reikėtų apvalinti Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatymo 7 straipsnyje nustatyta tvarka tik galutinę sudarytoje pirkimo sutartyje nurodytą kainą.

Tokiu būdu, būtų išvengta didelių svyravimų, kurie atsirastų perskaičiuojant ir apvalinant sutartyje numatytus atskirus įkainius eurais. Todėl apskaičiuojant tik galutinę mokėtiną sumą eurais pagal Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatymo 7 straipsnį, būtų minimaliai nukrypta nuo pradinių viešojo pirkimo sutarties sąlygų ir nebūtų pažeisti Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnyje nustatyti principai ir tikslai, kurie užtikrina viešųjų pirkimų procedūrų skaidrumą.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos euro įvedimo Lietuvos Respublikoje įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje taip pat numatyta, kad „tarifai, įkainiai, komisiniai užmokesčiai ir kiti litais (eurais) išreikšti dydžiai, kuriuos reikia perskaičiuoti į eurus (litus), perskaičiuojami ir išreiškiami eurais (litais) tiek pat skaitmenų po kablelio tikslumu, kaip jie buvo išreikšti litais (eurais). Valstybės ir savivaldybių institucijos teisės aktų nustatyta tvarka ar šalys – tarpusavio susitarimu gali taikyti tikslesnius išraiškos būdus.

Atsižvelgiant į tai, Tarnyba rekomenduoja perkančiosioms organizacijoms nurodytais atvejais (kai pirkimo sutartyje nurodyta ir bendra jos kaina, ir įkainiai / kainos dedamosios dalys), perskaičiuoti bendrą sutarties kainą, pagal ją pritaikant įkainius / dedamąsias kainos dalis ir laikantis principo, kad dėl tokio perskaičiavimo atsiradusios korekcijos turi būti minimalios bei objektyviai paaiškinamos.
